

En ulykke ved Thisted kirke

Efter Thisted tingbøger 1684 og 1685
VED TORSTEN BALLE

Søndag den 19. oktober 1684 ved 1-tiden om eftermiddagen stod nogle latinskoledrenge norden for Thisted kirketårn og ventede på, at gudstjenesten skulle begynde. Det hørte med til deres skolegang, at de skulle synge i kirken, og latinskolen lå næsten op til tårnet, så de kunne bruge kirken som sanglokale om hverdagene.

Men først skulle der ringes sammen med stormklokken, den store klokke, der hang i nordsiden af tårnet, og der var den dag ikke nogen til at ringe. De to bytjenere, der blandt deres mange pligter også havde den at ringe med kirkens klokker til gudstjenesterne, strejkede. De havde mærket, at den jernstang, som klokkerebet hang i, og som skulle være gjort fast til klokkebommen, kunne lade sig rokke så meget, at de heller ikke turde ringe af vagt dagen før, den 18. oktober. Hvis den svære jernstang faldt fra den højde, ville den komme ned med så stor en kraft, at den kunne knuse eller lemlæste dem.

De havde sagt det til klokkeren, kirkeprior Simon Nielsen, og havde bedt om at få stangen gjort fast med en stærk trænagle eller en jernnagle, for der var kun en lille smal pind til at holde stangen og kappen, men Simon Kirkeprior havde sagt, at pinden sagtens kunne holde. Den skulle han nok "stå fare med" (svare for). Remmen, som klokkekebelen hang i, havde også været så slidt, at bytjenerne knap turde ringe. Den tunge knebel kunne falde ned, og det havde de sagt til borgmester Enevold Nielsen, som havde befalet dem at sige til kirkeværgen, at han skulle lade remmen reparere. De skulle nok også have snakket med borgmesteren om stangen, for Simon Kirkeprior gjorde ikke noget for at få den gjort fast. Ville bytjenerne ikke ringe, skulle han nok klare det på en anden måde. Han anbragte er bræt inde i tårnet så snildt, at han kunne træde klokken i gang, når der skulle ringes til begravelse. Ved gudstjenes terne skulle han selv være til stede i kirken, men der var nok nogle af latinskoledrengene, han kunne få til det. De stod der jo alligevel.

Og den søndag var der også et par af dem, der gerne ville prøve. Om de nu har trukket lidt for

hårdt i rebet - de var jo uvant med den bestilling - er ikke godt at vide, men pludselig gik stangen løs, og reb, stang og kappe susede mod jorden og ramte de to drenge, Peder, søn af hr. Christen Pedersen i Agerholm, sognepræst for Vester og Øster Vandet, og Jens, hvis fader var afdøde købmand og skudeejer Jesper Christensen.

Drengene blev slået til jorden. Peder lå bevidstløs, og rektor Svend Mikkelsen, der kom til, ville have båret ham ind i skolen, men da han skulle prædike ved gudstjenesten, bad han nogle af de folk, der selvfølgelig strømmede tit, om at gøre det. Skolen var nu nok ikke noget særligt godt sted at lægge drengen, og man bar ham så over i Laurits Pedersen Morsings hus og sendte bud til Jacob Bendixsen, der egentlig var skarpretter, men som nok også forstod sig lidt på badskærkunst. Han undersøgte drengen, men kunne ikke hjælpe. Hovedet var knust, og drengen var sikkert død på stedet.

Jens Jespersen levede endnu, men han var delvis lammet, klagede sig og bad om hjælp. Der var ingen bære i nærheden, men man hentede så en dyne og bar ham på den til hans mors hus. Jacob Bendixsen kom til og konstaterede, at drengen havde kraniebrud og to huller i hovedet. Han forbandt ham, men mente, at hvis drengen kunne overleve, ville han blive invalid.

Der var ingen, der var tvivl om, hvem der havde skylden. Hr. Christen Pedersen og Jens Jespersens moder rejste derfor sag mod Simon Kirkeprior, der forsøgte at bevise, at det ikke var trænaglen, der havde været noget at udsætte på. Han lod nogle mænd syne klokkens ophæng, men det syn blev jo taget efter at ulykken var sket, og var ikke noget værd som bevismateriale. Meget kunne være forandret siden, og det var så uheldigt for kirkeprioren, at bytjenerne fandt et stykke af naglen og kunne vise det frem på tinget, så alle kunne se, hvor tynd naglen var. De sagde, at da den sad i tårnet, var den længere, men ikke tykkere.

Dommen var mild. Simon Kirkeprior skulle betale Jens Jespersens moder halv badskærløn og 2 sletdaler i omkostninger. Om andre erstatningskrav kunne der ikke blive tale. Men det ville ikke have været urimeligt, om han havde fået en større bøde, synes man.